

آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۹/۳/۱۲ شورای انقلاب

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۵۹/۳/۱۲ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۱۷۱۹ مورخ ۵۹/۳/۲- وزارت فرهنگ و آموزش عالی، آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده هفت موضوع لایحه قانونی اصلاح مواد هفت و هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۵۸/۷/۲۶ را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و هنرجویان مؤسسات آموزش عالی هنری که از تحصیلات رایگان موضوع قانون اصلاح ماده هفت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی استفاده می‌کنند مکلفند برابر مدت تحصیل رایگان خود در ایران خدمت نمایند.

تبصره ۱- دانشجویان و هنرجویان مذکور در این ماده که مایل به استفاده از تحصیلات رایگان نیستند باید شهریه و هزینه تحصیلی اعلام شده از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی را هنگام ثبت نام به محل تحصیل خود بپردازند.

تبصره ۲- شهریه دانشجویان و هنرجویان مشمول تحصیلات رایگان در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی پس از بررسی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین و پرداخت خواهد شد و افزایش یا کاهش آن نیز با وزارت مذکور خواهد بود.

تبصره ۳- مدت خدمت وظیفه عمومی یا خدمت در بیمارستان‌ها جهت کارورزی در رشته‌های پزشکی (دوره انترنی) و نیز طی دوره تخصصی پزشکی در داخل کشور بعد از تحصیلات موضوع ماده ۷ قانون فوق جزو خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه محسوب می‌شود.

ماده ۲- دانش‌آموختگانی که از آموزش رایگان استفاده کرده‌اند چنانچه طبق

مقررات آموزشی جهت تکمیل تحصیلات در دوره‌های بالاتر در کشور پذیرفته شوند، خدمت مربوط به آموزش رایگان خود را پس از خاتمه تحصیلات انجام خواهد داد.

ماده ۳- دانش‌آموختگان دوره‌های دانشگاهی مشمول ماده ۷ قانون فوق قبل از انجام خدمت مذکور در قانون با رعایت کلیه مقررات مربوط و ضوابطی که توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین شده است می‌توانند برای ادامه تحصیلات بالاتر به خارج از کشور عزیمت نمایند و خدمت مربوط به آموزش رایگان را بعد از اتمام تحصیلات در خارج و مراجعت به ایران انجام دهند.

ماده ۴- هر یک از دانشجویان و هنرجویان مشمول ماده هفت قانون مذکور در صورتی که تمام یا قسمتی از خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه را انجام ندهند باید هزینه تحصیلات خود را اعم از شهریه و کمک‌های دریافتی به‌طور کامل یا به تناسب عدم انجام خدمت نقداً از طریق وزارت فرهنگ و آموزش عالی به دولت بپردازند.

تبصره ۱- هزینه‌های تحصیلی هر دانشجو یا دانش‌آموخته اعم از شهریه یا مابه التفاوت شهریه و کمک‌های دریافتی که دانشجو یا دانش‌آموخته در صورت استنکاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور در ماده یک این‌نامه مکلف به پرداخت آن خواهد بود به‌وسیله وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین و دریافت خواهد شد.

تبصره ۲- پرداخت هزینه‌های تحصیلی موضوع این ماده در موارد خاص حسب مورد به تشخیص وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی به‌صورت تقسیط امکان‌پذیر خواهد بود.^۱

ماده ۵- در صورتی که دانشجو یا هنرجوی مشمول ماده ۴ این آیین‌نامه مستخدم یکی از وزارتخانه‌ها یا مؤسسات و شرکت‌های دولتی یا شهرداری‌ها باشد و از طرف مؤسسه متبوع خود منحصراً برای ادامه تحصیلات بدون انجام خدمات اداری موظف خود مأمور شده باشد، در صورت استنکاف از انجام خدمت مذکور در ماده یک آیین‌نامه برابر تعهد مربوط باید وجوه مذکور در ماده (۱) آیین‌نامه را پرداخت کند و نسبت به حقوق و مزایای دریافتی ایام تحصیل از محل خدمت خود برابر قانون و مقررات با او رفتار خواهد شد.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۵

ماده ۶- در تمام موارد فوق هیچ‌گونه مدرک تحصیلی یا ریز نمرات یا گواهینامه فراغ از تحصیل از طرف دانشگاه‌ها یا مؤسسات آموزش عالی به مشمولین مواد اصلاحی هفت و هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی قبل از پایان خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه یا پرداخت مخارج تحصیلات و کمک‌های دریافتی موضوع این آیین‌نامه تسلیم نخواهد شد. لکن به دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان از طرف محل تحصیل گواهی موقت فراغ از تحصیل که فقط دارای ارزش استخدامی در ایران است، اعطای خواهد شد تا براساس آن در هر وزارتخانه و مؤسسه دولتی یا غیردولتی که مایل به استخدام آنان است به‌کار اشتغال ورزند.

ماده ۷- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان چنانچه مستخدم رسمی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی باشند و قبل از انجام تعهد خدمت مربوط بازنشسته شوند مشمول مقررات مربوط به ماده ۶ این آیین‌نامه نخواهند بود.

ماده ۸- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان جزو کادر ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی از شمول مقررات مربوط به ماده ۶ این آیین‌نامه مستثنا خواهند بود.

ماده ۹- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با اعلام وزارت فرهنگ و آموزش عالی دایر به پرداخت هزینه‌های تحصیلی و کمک‌های دریافتی یا انجام خدمت مقرر در قانون توسط دانش‌آموختگان یا دانشجویان بهره‌مند از تحصیلات رایگان مجاز به تسلیم اصل مدرک تحصیلی آنان می‌باشند.

ماده ۱۰- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در هر نیم‌سال تحصیلی باید فهرست اسامی و مشخصات کامل سجلی و تحصیلی دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان را حداکثر یک ماه پس از فراغ از تحصیل به تفکیک رشته تحصیلی و ترتیب میانگین کل نمرات و مدت تعهد و نشانی دقیق دانش‌آموختگان به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال نمایند تا به سازمان امور اداری و استخدامی کشور فرستاده شود.

ماده ۱۱- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان به‌منظور اشتغال در بخش دولتی که نیاز بوجود آنان دارند، باید مانند سایر داوطلبان استخدام در امتحانات و مسابقات استخدامی رسمی طبق قانون استخدام کشور شرکت نموده و به‌کار اشتغال ورزند.

تبصره - در مواردی که وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نتوانند نیازهای خود را از طریق انتشار آگهی استخدامی و جذب داوطلبان مورد نیاز برطرف نمایند سازمان امور اداری و استخدامی کشور از طریق تهیه و ارسال فهرست اسامی و مشخصات دانش‌آموختگان مورد نیاز به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نسبت به معرفی واجدین شرایط و رفع نیاز این‌گونه مؤسسات اقدام نموده و مراتب را به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اعلام خواهد نمود.

این‌گونه دانش‌آموختگان مکلفند براساس تعهدات خدمت خود در وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مورد نظر به کار اشتغال ورزند.

ماده ۱۲- چنانچه ظرف ۶ ماه پس از فراغت از تحصیل دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان امکان اشتغال برای آنان از طریق شرکت در امتحانات و مسابقات استخدامی موضوع ماده ۱۱ این آیین‌نامه و تبصره ۱ آن بنا به گواهی سازمان امور اداری و استخدامی کشور فراهم نگردد، فهرست اسامی و مشخصات آنان جهت اشتغال در بخش غیردولتی از طرف سازمان امور اداری و استخدامی کشور به وزارت کار و امور اجتماعی ارسال می‌گردد. چنانچه پس از ۶ ماه وزارت کار و امور اجتماعی نیز عدم امکان کاریابی برای دانش‌آموختگان را در بخش غیردولتی به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اعلام نماید، تعهد خدمت این‌گونه دانش‌آموختگان لغو شده اعلام می‌گردد.

تبصره - مفاد ماده ۱۲ در مورد مشمولین خدمت وظیفه عمومی پس از پایان خدمت وظیفه عمومی قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۳- مشمولان ماده ۷ اصلاح قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی در صورتی که بخواهند قبل از پایان خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه و یا بدون پرداخت هزینه‌های تحصیلی و کمک‌های دریافتی جهت ادامه تحصیلات و یا به‌طور موقت به خارج عزیمت نمایند باید با تنظیم تعهدنامه رسمی و ضمانت شخصی دیگری یا سپردن وثیقه ملکی یا ضمانت بانکی با توجه به ضوابطی که وزارت فرهنگ و آموزش عالی مقرر بدارد تعهد نمایند پس از انقضای مدت لازم که در هر مورد تعیین و تشخیص آن با وزارت فرهنگ و آموزش عالی خواهد بود، جهت انجام خدمت به ایران مراجعت کند، در صورت عدم مراجعت در تاریخ انقضای مدت مذکور

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۷

وزارت فرهنگ و آموزش عالی مطالبات دولت را از محل وثیقه یا ضامن وصول خواهد کرد.

ماده ۱۴- دانشجویان و هنرجویانی که قبل از فراغ از تحصیل از دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی ترک تحصیل کنند و یا اخراج شوند، در صورتی که از تحصیلات رایگان استفاده کرده باشند از لحاظ انجام خدمت در ایران یا استرداد هزینه‌های تحصیلی و کمک دریافتی و سایر موارد مشمول این آیین‌نامه خواهند بود.

ماده ۱۵- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی مصوب خرداد ماه ۱۳۵۴ لغو می‌گردد.

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران